

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene Daily in Ohio

Best Advertising Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, SATURDAY, (SOBOTA) FEBRUARY 15, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 39

CASOVNE OPAZKE

Za "Enakopravnost" piše
GEORGE W. SANFORD

WILLIAM S. KNUDSEN
William S. Knudsen dolžnost pri Narodnem obrambnem odboru je, da kolikor mogoče pospeši naglico v produkciji topov, letal, tankov ter vseh ostalih potrebnih modernih vojen. Rečeno je, da je rekel: "Čim prej se obrorimo, tem manj možnosti bo, da se zapletemo v vojno." Po njegovem naglasu se ga spozna za Skandinavca.

Knudsen je bil rojen dne 25. marca 1879 v Kopenhagenu na Danskem. Njegov oče je bil carski inšpektor in mladi Knudsen je bil deležen dobre izobrazbe, posebno se je odlikoval v matematiki. Hotel je oditi kot pomorščak na morje, toda njegov oče se ni strinjal s tem ter ga je dal kot vajenca v tovarno, kjer so izdelovali kolesa ali bicikle.

Ko je prišel kot dvajsetleten mladenič v Ameriko in ko ni znal skoro besede angleščine, je pričel delati v ladjedelnici v New Yorku, kjer se je naučil tudi angleščine. Nato je dobil delo v neki kurilnici Erie železnice, kjer je popravil kotle, kar je postal superintendent teke tovarne koles v Buffalo. Na kompanija je pričela pozneje izdelovati dele avtomobilov za Henryja Forda, nakar je leta 1911 Ford tovarno kupil. Knudsen je pričel svojo kariero pri Fordu s tem, da je pričel montirati tako zvane "assembly" naprave v različnih delih dežele. Izprva je mislil iti študirat na kolegijski, toda ko so mu znatno zvišali plačo, je sklenil, da se oženi.

Tekom vojnih let je postal Fordov produkcijski manager in njegov glavni svetovalec, toda letom let depresije, ki so sledila, je resigniral ter prevzel službo pri General Motors korporaciji. Ko je bil star 40 let, je postal Knudsen podpredsednik in manager Chevrolet tovarne. Njegov problem je bil, da zgradi Chevrolet avtomobil, ki se bo bolje prodajal kot Model-T Ford. To je tudi dosegel in sicer tako učinkovito, da je leta 1927 Ford zaprl svojo tovarno ter pričel delati načrte za svoj novi model. Leta 1937 je bil Knudsen imenovan za predsednika General Motors korporacije.

Knudsen ima veliko spoštovanja do izobrazbe in knjig in zelo veliko čita, dasi ni bil deležen nobene formalne višje izobrazbe. Kljub svojemu še vedno silno opaznemu naglasu, je Knudsen jako dober govornik. Bil je večkrat v Evropi, toda najrajši potuje po Ameriki, obiskujoče male kraje, kjer "vam vedno kaj pokažejo, kar bodo zgradili."

OFENZIVA NA VSEH FRONTAH

Nevarnost splošne ofenzive na vseh frontah zavzema čedalje jasnejše oblike. Možnost, da utegnejo udariti vsi agresorji naenkrat, in sicer ne skupno, temveč vsak zase v splošni ofenzivi pustošenja in plenjenja, se je že dolgo silila v ospredju kot logični finale desperatne igre za dominacijo sveta, v katero so se zdaj že tako globoko zapletli. Izjalovitev italijanskega napada v Sredozemlju, ki je bil zasnovan kot glavna poteza grandiozne maneuvre, jim je grozeč opomin, da se morajo skupaj dvigniti ali pasti, zato zdaj taka tekma, da prehitijo učinkovitost ameriške pomoči.

Ista vojaška oligarhija, ki je naglala Japonce v kitajsko avanturo, si prizadeva zdaj nadomestiti to drago izjalovitev z zavojevanjem vzhodne Azije, prečen se more odpočitati del angleške mornarice iz Sredozemlja. Nevarnost, ki preti s tem Zedinjenim državam na Pacifiku, bo vsekakor doprinesla, da bo dalo ameriško ljudstvo predsedniku zahtevane polno-moči.

Kriza v Orientu je očividno v soglasju z naraščajočo napetostjo v Evropi. Poset jugoslovanskih državnikov v Nemčiji naj bi pomenil konec jugoslovanskega odpora do pridruženja k osovini. Usoda Bolgarije se zdi zapečaten. Možna je sicer, da so vse te alarmantne vesti samo strategija terorja, toda silna potreba diktatorjev dela to domnevo neverjetno. Njihovi porazi, njihovi medsebojni odnošaji, demoralizacija njihovih imperijev in naglo se pomikajoči kazalci ure, vse to sugerira domnevo, da sta njih same prehitela groza in teror ter da so prisiljeni riskirati vse v končnem napadu v vse smeri sveta.

Grki zajeli 7,000 Italijanov; Angleži 130 milj globoko v Somaliji

Angleški konjeniški polk huzarjev prodril v Tripolitanijo, kjer je zajel nek italijanski kamelski zbor. — Nemci bombardirali Bengazi.

ATENE, 14. februarja. — Atenski radio poroča nocoj o silni grški ofenzivi, v kateri so razbili Grki italijanske obrambne linije na treh važnih točkah, zavzeli strateško važno vas Malino ter zajeli 7,000 Italijanov. Samo v eni bitki je bilo zajetih 7,000 ujetnikov ter ogromne množine vojnega materiala, vključno stotine strojin in avtomatičnega orožja.

Angleži 130 milj globoko v Somaliji

KAIRO, Egipt, 14. februarja. — Vojaško poveljstvo naznanja, da so angleške čete zavzele kraja Afmadu in Bulu Erillo ter da so prodrle 130 milj globoko v Italijansko Somalijo.

Himen

Danes dopoldne sta se poročila Mr. Mathew Debevec, sin Mr. in Mrs. M. Debevec, 1110 East 72nd St., in Miss Pauline Tavčar, hčerka Mr. in Mrs. John Tavčar, 903 E. 73rd St. Ženin Mr. M. Debevec je uslužben pri "Enakopravnosti" kot strojni stavec, oče neveste pa je znan Slovenec in tajnik Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. — Novoročenca odpotujeta na poročno potovanje v Washington, D. C. — Naše iskrene čestitke!

Javen shod

Naročniki hrvatskega tednika "Narodnega Glasnika" sklicujejo za jutri, v nedeljo 16. februarja, javen shod v Hrvatskem domu na 6314 St. Clair Ave. Shod se bo pričel ob 7:30 zvečer. — Kakor naznanjajo sklicatelji, bo predmet shoda sledeč: Ali vodi Anglija vojno za demokracijo in ali more Jugoslavija pričakovati od nje svobodo? Govorila bosta Franjo Borič in Drago Kosič, oba iz Pittsburgha.

Michael Feighan

Uredniški članek "Martin L. Sweeney," katerega smo objavili v četrtek 13. februarja, smo povzeli iz izjave, ki jo je podal Mr. Michael Feighan, ki je, kakor znano, kandidiral za zvezni kongres proti Martinu L. Sweeneyju. — Mr. Martin L. Sweeney je že ponovno razočaral volilce, ki so mu v dobri veri dali svoje glasove.

KARDINAL OBSOJA ANGLEŽE

RIM, 14. februarja. — Pietro Boetto, kardinal in nadškof v Genovi, je ostro obsodil obstreljevanje Genova po angleški mornarici, kar je označil za "nedeloški akt."

V pastirskem pismu svojim vernikom, je označil kardinal napad angleške mornarice na Genovo za "krvavi vihar."

"Nedeloško dejanje, ki so ga izvedli sovražniki naše Italije, je bilo upravičeno ožigosano po našem časopisju in po našem ljudstvu," je zapisal kardinal v svojem pastirskem pismu.

"V očigled teh nedolžnih žrtev, bo dvignil Bog svojo milostno roko nad nas ter podelil popolno zmago naši ljubljeni domovini."

Možnost smrtno kazni za angleške padalce v Italiji

Če bodo Italijani obsodili padalce v smrt, ne bodo s tem ustregli Nemčiji, ki se sama poslužuje te vrste vojaštva.

RIM, 14. februarja. — Italijanske vojaške oblasti se bavijo s pretresanjem vprašanja, da-li ne bi bilo primerno, če se obsodi na smrt angleške vojaške padalce, ki so odskočili včeraj s padali na zemljo v namenu, da prerežejo italijanske komunikacije.

Angleški padalci, ki so bili oboroženi z lahкими strojnimi, ročnimi granatami in eksplozivami, so bili ujeti po kratkem boju, v katerem sta bila ubita dva Italijana.

Angleški padalci so povedali, da so se vkrcali v letala v Grčiji, in ko so prispeli nad Italijo, so pomotoma pristali na zemlji več mil od kraja, kjer so nameravali pristati, namreč v bližini Apulianskega akvedukta, katerega so nameravali razstreliti.

Ce bodo Italijani res obsodili te padalce na smrt, nikakor ne bodo s tem ustregli Nemčiji, kajti baš ona je tista, ki se v največjem številu poslužuje te branje vojaštva. V tem slučaju bi bili postreljeni tudi vsi nemški padalci, ki se spuste na tla na tujem ozemlju.

Koncert Glasbene Matice

V nedeljo dne 16. marca bo priredila Glasbena Matica velik koncert v Slovenskem narodnem domu, na katerega že zdaj opozarja vse prijatelje lepe narodne in umetne pesmi, v nadi, da se bodo v častnem številu udeležili te njihove kulturne prireditve.

Lubetov koncert

V nedeljo, 2. marca, bo priredil svoj koncert Mr. John Lube, znani izborni basist Glasbene Matice. Ker so znane sijajne pevške možnosti tega pevcva, je pričakovati, da se naše občinstvo odzove v polnem številu temu njegovemu samostojnemu nastopu, o katerem bomo še natančneje poročali.

Predlog za znižanje vodnih računov v Clevelandu in okolju

Tozadevni predlog je bil snoči izprožen, na končno debato pa pride v ponedeljek.

Utilitetni in finančni odbor mestne zbornice je včeraj skoraj, toda ne popolnoma, priporočil sprejem zakonodaje, da se okrne ali zniža vodne račune mesta Clevelanda in več kot 40 predmestij za več kot \$270,000 na leto. Skoraj gotovo je, da bo ta odbor podvzel tozadevno končno akcija v ponedeljek.

Pred zaključkom včerajšnje seje sta A. De Maioribus, predsednik mestne zbornice, in councilman Herman H. Finkle, voditelj republikanske večine, predlagala, da se znižajo vodni računi v Clevelandu za 4, v predmestjih pa za 12 procentov.

Odbor bi bil vsekakor že včeraj sprejel to predlogo, da ni sta De Maioribus in Finkle izjavila, da je funkcija kontrolnega odbora, ki sestoji iz župana in njegovega kabineta, da iniciira ali uvede vse morebitne izpremembe cen mestnih utilitet, in da ima mestna zbornica samo pravico, odobriti iste. — Zato je bila predloga odložena do ponedeljaka.

Turčija je slej ko prej odločena za obrambo mej

Turško časopisje pravi, da bo Turčija branila "zone svoje varnosti," v katerih je vključena tudi Bolgarija.

ISTANBUL, Turčija, 14. februarja. — Turško časopisje izjavlja, da bo Turčija lojalno izpolnila vse svoje obveznosti ter da bo branila "zone svoje varnosti," v katerih sta vključena tudi Bolgarija in Solun, kakor je turška vlada že neštokrat poudarila.

Časopis "Vatan" pravi, da se mora bolgarsko znanje, da bi bile nemške čete v deželi, vzeti natančno tako, kakor svoječasno znanje rumunske vlade. Ko so pričele prihajati v Rumunijo prve nemške divizije, se je znašlo vse mogoče izgovore, da bi se zmanjšalo pomen njihove navzočnosti.

Te nemške vojaške se je označevalo kot "instruktorje, ki jih bo plačala rumunska vlada," toda teh "instruktorjev" je bilo v Rumuniji kmalu več kot učenec.

Dalje izjavlja člankar, da je znano dejstvo, da je bolgarsko časopisje že dolgo plačevano z nemškim denarjem in da je celo določena tarifa, koliko se mora plačati za ta ali oni članek ali za klišej, ki ga oskrbi bolgarskemu osovini propaganda osovini.

Časopis končno zaključuje, da narod, ki dovoljuje tudi enemu samemu ali dvema časopisoma, sprejemanje inozemskega zlata, dokazuje, da je duša tega naroda zastrupljena s smrtonosnim mikrobo.

JUGOSLAVIJA JE ZA KORAK BLIŽE PRI OSIŠČU

Razgovori med Hitlerjem in jugoslovanskima državnikoma so se vršili v "prijateljskem duhu"

NEMŠKE ČETE BODO NAJBRŽE VKORAKALE V JUGOSLAVIJO

BERLIN, 14. februarja. — Nocoj se poroča, da je Jugoslavija po triurnem razgovoru med jugoslovanskim premierjem in ministrom zunanjih zadev na eni, in Hitlerjem in njegovim zunanjim ministrom na drugi strani, za korak bliže pri osišču. Uradno se sicer ne poroča ničesar drugega, kot da so se razgovori vršili v "prijateljskem duhu" in da so se tikali interesov obeh držav.

Jugoslavija pred "vitalnimi odloki"

Toda dobro informirani krogi pravijo, da stoji Jugoslavija pred "vitalnimi odloki," kar pomeni, da bo najbrže dovolila nemškim četam na njih pohodu proti Grčiji prehod svojega ozemlja.

Slično oficijelno poročilo je bilo objavljeno v Beogradu.

Uklon Hitlerju

BEograd, 14. februarja. — Iz vira, ki je zelo blizu premierju Cvetkoviču, se naznanja, da se bo jugoslovanska vlada vda v pritisku Nemčije ter dovolila njenim četam prehod svojega ozemlja. Sodi se, da bo vlada

Kratke vesti iz življenja in sveta

TRJE USMRČENI V SING SINGU

Ossining, N. Y. — V četrtek večer so bili usmrčeni na električnem stolu v tukašnji jetnišnici trije roparski morilci, ki so meseca januarja 1940 umorili in oropali Michaela Fitzpatricka v njegovi garaži v Brooklynu. Usmrčeni so bili: Angelo D'Agosto, star 28 let; Walter Dowling, 21 let, in George Delny, 23 let star.

HOPKINS JE DOSPEL V TRINIDAD

Port of Spain, Trinidad. — Včeraj je dospel semkaj z ameriškim prekoceanskim letalom Harry L. Hopkins, posebni poslanec predsednika Roosevelta, ki se je nahajal nekaj tednov v Angliji. Hopkins je na potu v Washington.

NAPADI LETALCEV NA ANGLIJO

Berlin. — Nemško vrhovno poveljstvo naznanja, da je več skupin nemških bombnikov napadlo letališča, tovarne in druge vojaške objekte širom Anglije.

POGREBNIK PREDS. MCKINLEYJA UMRL

Canton. — Tukaj je umrl L. Arnold, 76 let stari pogrebnik, ki je pokopal pokojnega ameriškega predsednika McKinleyja, ki je bil umorjen. Arnold je opravil pogrebniške posle 53 let.

JAPONSKA ŽELI SPORAZUMA Z RUSIJO

Tokio. — V japonskem parlamentu je bila včeraj podana sugestija, naj se japonski minister zunanjih zadev Matsuoka potrdi, skleniti nenapadalni pakt z Rusijo, in sicer v očigled nemožnosti, da bi dobila Japonska pomoč od Nemčije ali Italije v slučaju japonsko-ruske vojne.

NOV JAPONSKI POSLANIK V WASHINGTONU

Washington. — Včeraj je predložil predsedniku Rooseveltu svoje akreditivne listine novi japonski poslanik, admiral Kičisaburo Nomura.

V bolnišnici

Mr. Ignatius Zdešar st. iz 1020 East 66 Place se nahaja v Glenville bolnišnici, kjer bo operiran. Obiski začasno niso dovoljeni. Želimo mu skorajšnje okrevanje.

V bolnišnici

Mrs. Mary Samsa iz 835 East 153rd St. se je podala v Emergency Clinic na Five Point East 152nd St. in St. Clair Ave. Obiski začasno niso dovoljeni. Želimo ji skorajšnje okrevanje in vrnitev na dom.

Nov grob

Danes zjutraj je preminil John Novak, iz 1180 East 60th St. Pogreb ima v oskrbi Frank Zakrajšek pogrebni zavod. Več poročamo prihodnjic.

Večerja in zabava

V soboto večer, 1. marca, bodo priredili pevci in pevke Glasbene Matice v spodnji dvorani Slovenskega narodnega doma večerjo, pri kateri bodo servirali srnjakovo pečenko. Po večerji bo seveda petje in ples ter prosta zabava, na katero pevci pridijo, skleniti nenapadalni pakt z Rusijo, in sicer v očigled nemožnosti, da bi dobila Japonska pomoč od Nemčije ali Italije v slučaju japonsko-ruske vojne.

Pevski zbor "SLAVČKI" priredi jutri svoj koncert v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave. — Pričetek ob treh popoldne. — Slovenci, udeležite se v častnem številu te glasbene prireditve naše mladine!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raanašlacu v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexicu, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

IRONIJA SEDANJE VOJNE

Sedanjo vojno spremlja ironija usode. Ironija priganja na primer Italijane na njihovem begu v Afriki, kateri beg je tako nagel, da se zdi, da skoro ne more biti resničen in da Italijani beže pred prividom, ki jim je lebdel pred očmi v libijskih puščavah.

Ironija je stalna spremljevalka Hitlerjevih zmag. Nobena stvar ne kaže jasneje in nazorneje nature njegove oblasti nad evropskim kontinentom kot njegovo silno prizadevanje, da bi podminiral dvomljivo avtoriteto starega maršala Petaina. Groznje, da bo leta 1941 uničil Anglijo in da bo zavajeval svet, se zde nekako prazne in votle ob silnem prizadevanju Berlina, ki se že cele mesece na vse kriplje trudi, da bi spravil ob svojo stran malo Bolgarijo. Orjak, o katerem se je mislilo, da bo z enim samim grizljajem pogoltnil vso Evropo, ni mogel doslej zasadičiti svojih zob niti v izčrpano Španijo. Vse to, česar doslej še ni bilo, utegne seveda še priti, vendar pa dokazuje vse to prizadevanje, da se kolosu vedno zapletajo noge v razpredene korenine Evrope.

Padec Bengazija znači konec prve faze angleške vojne kampanje v Afriki. Bengazi je bil zavzet 61. dan angleške kampanje, ki se je izvajala z bliskovito naglico in ki nima primere v zgodovini vojnih pohodov. Invazija 250.000 izborna opremljenih italijanskih vojakov, ki so vdrlji v Egipt, je bila izpremenjena po angleški kontraofenzivi v poraz in divji beg Italijanov, v katerem so utrpeli 114.000 ujetnikov, dočim znašajo angleške izgube nekaj sto mož. Angleži, so danes gospodarji skoraj vse Libije, njihove čete prodirajo v Eritrejo in Etiopijo.

Angleški prelom z Rumunijo je značilen dokaz, kako Anglija predira rimski balonček iz milnice. Nihče se ni brigal za Etiopijo in Eritrejo; celo Haile Selassie se je resignirano vdal v usodo ter se sprijaznil z domnevo, da je za vselej izgubil sedež na cesarskem tronu v Addis Ababi. Če bi se bil Mussolini mirno držal v zatišju svojege apeninskega polotoka, bi bil lahko še nadalje teroriziral svet in držal Angleže v dvomih glede svoje moči, toda napuh in pa strah pred potezami njegovega največjega sovražnika, to je — njegovega partnerja, čigar prijateljstvo je za Mussolinija in Italijo bolj usodno kakor pa njegovo sovraštvo, sta ga pognala v vojno, v kateri je razgalil svojo usmiljenja vredno šibkost. Njegova lastna neprevidnost in ošabnost sta dokazali Angliji, da lahko bije v Sredozemlju Italijo po mili volji ter da jo lahko črta iz seznama svojih nevarnih sovražnic, kar ni samo uravnesilo ravnotežja sile, temveč je tudi povzročilo, da je pričela Anglija izzivati Nemčijo na balkanski fronti.

Zato je danes Anglija prelomila z Rumunijo, da pošlje lahko svoje bombnike nad njene oljne vrelce ter da zanese vojno k obalah Črnega morja.

Nadaljni dokaz angleške moči in italijanske šibkosti, je bombardiranje Genove, katero mesto so bombardirale pred nekaj dnevi angleške bojne ladje. V navadnih okoliščinah modernega vojskovanja je tak pomorski napad na moderno utrjeno pristanišče teoretično nemogoče. Še nikdar nikoli se ni ničesar podobnega tvegalo, niti ne v konfuzni pomorski akciji ob obalah Norveške. Angleži pa so to nezaslišano akcijo podvzeli in jo tudi uspešno zaključili brez najmanjšega obzira na italijansko bojno mornarico, zasidrano nedaleč od Genove, v Speziji. Vse mesto, celotno natrpano pristanišče, elektrarne, jeklarne, dokli in ladje, vse to je bilo izročeno na milost in nemilost izstrelkom angleških bojnih ladij, ki so priplule, neizzvano v razdaljo desetih milj do Genove, kamor so pričeli njihovi najtežji topovi bruhati železo in jeklo. Kje so bile italijanske bojne ladje, kje italijanska zračna sila in kje prosluli nemški Stuka bombniki?

Sunek je zadel Italijo sredi njenega srca iz voda, o katerih je smatral svet, da so nedostopne. Odmev grmenja angleških topov je bilo slišati okoli vsega Sredozemlja, in v pravem pomenu besede ga je lahko slišal tudi francoski maršal Petain, ker je Francija oddaljena samo devetdeset milj od Genove. Divje bežečim armadam generala Grazianija je moralo to grmenje pomeniti klenkanje mrtvaka z vona. Vsemu ostalemu svetu pa je pomenilo to grmenje angleških topov formalno obvestilo o šibkosti in neozdravljivi bolezni italijanske mornarice...

Ali more Italija odvrniti katastrofo, ki se ji bliža z gigantskimi koraki? Poročila iz Italije naznanjajo, da se

je dežela kot celota pričela šele zdaj zavedati ogromnih nevarnosti, ki ji pretijo. Z odposlanjem Ciana in ostalih ministrov na fronto, Italija ne bo rešila položaja, temveč je dosegla samo to, da bo Hitler posledično gospodar in zunanji minister Italije, Mussolini pa začasno samo še njegov gauleiter svoje lastne dežele. Poraz za porazom v Grčiji, katastrofa za katastrofo v Egiptu in Libiji, ubijanje italijanskih vojakov iz zased v Eritreji in Etiopiji, in pokolji od strani čet svobodne Francije v Libiji ter bombardiranje dežele po angleških bojnih ladjah in bombnikih, — vse to je italijanskemu ljudstvu odprlo oči, v kakšno brezno so vrgli Italijo Mussolini in njegovi fašistični priveski!

Zormanov govor ob 35. letnici S.N.Čitalnice

Na tem mestu objavljamo krasen govor, ki ga je govoril slovenski pesnik in glasbenik g. Ivan Zorman preteklo nedeljo, ob priliki proslave 35. obletnice Slovenske narodne čitalnice:

Dragi rojaki in rojakinje!

Mi Slovenci imamo marsikaj, na kar smo upravičeno ponosni. Imamo svoje narodne vezenine, svoje rezbarstvo, svoje stavbarstvo; imamo svoje lepe šege in običaje; imamo svojo izrazito narodno in umetno pesem. Največje naše bogastvo, največji naš ponos pa je slovensko leposlovje, slovenska lepa knjiga. In četudi smo že od nekdaj zelo majhni po številu, nas je ta lepa knjiga uvrstila v krog kulturnih narodov.

Mnogo se govori o kulturi, o izobrazbi. Kdo je kulturen, izobražen? Ali tisti, ki je dolga leta v šolo hodil in mnogo knjig prebral? Lahko da, in pričakujemo, da je. Ali pa je mar tisti, ki ni dosti bral, pa ima bogate, obsežne življenske izkušnje? Tudi morda. Vse je odvisno od tega, kakšnega človeka izoblikuje čitanje ali pa življenske izkušnje.

Mislím, da bomo kar prav zadelí, če bomo rekli, da smo izobraženi le tedaj, če smo se naučili, kulturo združiti z vljudnostjo, znanje z modrostjo in razumevanje z odpuščanjem. Tako izobrazbo, tako srčno kulturo nam nudi vsaka lepa knjiga, torej tudi slovenska. In zakladnico takih knjig nam hrani naša Slovenska narodna čitalnica.

Kdor se je naučil spoštovati in ljubiti lepo knjigo, mu je knjiga najzvestejša tovarišica v življenju, s katero se razgovarja v urah najtišje vdanosti, v urah osamelosti in nujne notranje potrebe po tihí, intimni in resnični besedi.

Res je sicer, da so se v teh dolgih petintridesetih letih primeroma maloštevilni rojaki posluževali te zakladnice lepote in modrosti, vendar pa je tudi res, da je storila Čitalnica veliko dobrega za naše narodno življenje že s svojim močnim moralnim vplivom. Saj je še molče nadaljevala slavno tradicijo naših nekdajšnjih Narodnih čitalnic iz naše preporodne dobe, dobe, ki je bila tako pomembna za razvoj slovenskega duha in srca.

Naša Čitalnica ima zdaj svoj tihí, varni hram v osrčju našega narodnega življenja, v Slovenskem narodnem domu. Tu bo ostala. Od tod bodo še nadalje klicali naši duševni prvaki Vodnik, Prešeren, Levstik, Tavčar, Gregorčič, Cankar in številni drugi: Pridite, pri nas boste našli lepoto, modrost, pobudo in tolažbo; pri nas nikdar ne zmagajo laž, zloba in nasilje, ampak vedno le resnica, dobrota in ljubezen.

Ob petintridesetletnici Slovenske narodne čitalnice kličem: Hvala in čast Vam, vrli odborniki in ostali čitalničarji, hvala in čast tudi Vam, dobri, zavedni Slovenci in Slovenke, ki ste skozi dolga leta tako zvesto čuvali to našo vzvišeno ustanovo! Naj bi jo mi vsi z ljubeznijo čuvali še do poznih let!

UREDNIKOVA POŠTA

Jutri k Slavčkom

Kot že zadnjih par let, tako je tudi letos nanese, da bo prvi pomladanski koncert podan v nedeljo 16. februarja v avditoriju Slovenskega narodnega doma, po mladinskem pevskem zboru "Slavčki".

Gotovo, da so se skozi celo zimo, nedeljo za nedeljo prirejale razne prireditve, dobro vprizorjene in dobro obiskane. Navzgoče občinstvo je vselej dobilo dobro mero duševnega užitka, ga poneslo domov in se z njim ogrevalo še en teden, tja do druge nedelje, ko se je z njim zopet nanovo založilo.

Zato so pa tudi posetniki kulturnih prireditev vedno zdravi, čili, veseli in družabni ljudje in jim sezonski bolezenski bacili kar ne morejo do živlega.

Iskreno želim, da bo ta kulturna misleča javnost tudi zdaj razumela in se odzvala klicu in vabilu najmlajših pevcev St. Clairske nasebine, svojih "Slavčkov", ki so pripravljene za jutrišnji nastop s pestrim programom naših lepih pesmi.

Zal, da je bil ta zbor zadnji dve leti deležen neodpušljive mlačnosti v svojem okrožju in le mali peščici požrtvovalnih odbornikov gre zasluga, da zbor še

deluje. Zato je pa nujno potrebno, da s svojo navzočnostjo jutri vsestransko podpremo naše Slavčke in jim s tem dokažemo, da hočemo, da še žive in prepevajo med nami.

Po programu bo za vse pripravljena okusna večerja z vsem, kar spada zraven. Tudi plesali bomo po taktu L. Trebarjeve godbe. In za vse to se računa samo 35c. Kaj ne, da boste prišli?

Na svidenje v nedeljo v Slovenskem narodnem domu na koncertu "Slavčkov".

Josephine Petric

Seja direktorija Zadruga

Direktorji so tem potom obveščeni o redni seji direktorija Zadruga, ki se vrši v ponedeljek 17. februarja 1941 ob 7:30 zvečer v uradu.

Članice Zenskega Odsotka Zadruga pa imajo njih sejo v torek 18. februarja ob 8. uri zvečer.

Skozi navado se je urinilo ime Antona Jankoviča za podpredsednika v tem letu; pravilno bi moralo biti Frak Zagar, kar naj javnost blagovolji vzeti na znanje.

Joseph A. Siskovich, tajnik

Veselica društva Novi dom, št. 7 SDZ

Gotovo se še spominjate zabavnih večerov, ki jih je svoje čase prirejalo naše društvo.

Slična prireditev se bo vršila v soboto (nocoj), 15. februarja v Slovenskem narodnem domu, na St. Clair Ave. v sobi št. 1 v novem posloplju.

Ta prireditev je namenjena v razvedrilo društvenih članov in njih prijateljev.

Vstopnine ni nobene. Naš namen je, da se dostojno razveselimo vsaj dvakrat v desetih letih. Mogoče nam bo kdo očital, čemu ta zanikrnost.

Vsem je znano, kako nas je brezposelnost tlačila v zadnjih desetih letih, in to je gotovo pripomoglo k zastoji našega društvenega življenja, kar se tiče zabav.

Upam, da nas letos posetijo naši stari prijatelji in zlasti apeliramo na članstvo, da bi se vsi brez izjeme udeležili teh redkih prireditev.

Bratje in sestre, ako se zavedate koristí, ki vam jo nudi Slovenska dobrodelna zveza in društvo, tedaj je naša dolžnost, da se po dolgem času zopet enkrat midemo in veselo pokramljamo.

V imenu društva bi apeliral tudi na glavne odbornike, da se po možnosti udeležijo naše zabave. Priznam, da glavnim uradnikom ni mogoče posečati vseh prireditev in uverjen sem, da mi boste opustili, ako vas drugič v šestih letih nadlegujem.

Odbor je pridno na delu, da reskripi vse potrebno glede orepčila za želončne krčice. Seveda brez muzike tudi ne bomo.

K. Stokel,

član dr. št. 7

Demokratske žene vas vabijo

Žene in dekleta demokratskega kluba v 23 vardi vas uljudno vabijo na "Card party", ki ga priredijo v sredo, 19. februarja zvečer ob 7:30 v prizidku Slovenskega narodnega doma. — Vhod iz Addison Rd.

Igrali boste lahko "66" — "Bunco" — "Pinochle" ali kako drugo igro. Pri vsaki mizi bodo 4 osebe in bodo oddane nagrade onim, ki bodo dobili največger. Poleg tega bo tudi prosta zabava in se bo serviralo okusen prigrizek. Vsak, ki pride bo tudi deležen prostega listka za nagrade pri vratih in to vse za 15c. Kot nagrade se bo oddalo, floor lamp, set of dishes in še mnogo drugih nagrad. — Pridite, čaka vas vesela zabava in mogoče tudi sreča!

Predsednica

Zane iz Ljubljane

"Melhar, kaj pa je s tabo, da zopet mufariš? Ali spadaš v kako stranko, da te zmerom preganjajo? V dveh letih si bil že v Newburghu, v Noble in v Barbertonu. Ali mogoče ne plačáš renta?"

"Veš kaj Celhar, čeprav sva si najboljša prijatelja, pa vseeno nerad povem vzrok mojega preganjanja, pa saj veš če je človek malo zadolžen, da so ti zmerom za petami."

"Res, da bolj malo delaš Melhar in spiješ jih malo več, pa saj imaš dve zali hčerki, ali ti nič ne pomagati, ali izdate ves denar, da ste bolj ofrtne? Čeprav sem sam, pa vseeno malo vem o družinskih razmerah."

"Vse si prav pogruntal Celhar, in mi ni treba več razlagati, samo to omenim, da če bi hotel malo pomagati, kadar se bom mufal, to je 16. marca, saj nimam dosti furničarja."

"Marca 16.? Čeprav sem pečlar, pa vem, da je takrat nedelja. In na praznik si boš čenčev otreš?"

"Veš kaj Celhar, mene tako

Ko bo zemlja mrtva, bo oživela Venera

Kakor poročajo tuji listi, so ameriški zvezdoslovci ugotovili, da se je začelo razvijati na zvezdi Veneri življenje. Venera je zdaj v prav takšnem stanju v kakršnem je bila naša zemlja, ko se je začelo na njej razvijati življenje.

Zvezdoslovec Jones Spencer je napisal o tem daljšo razpravo v kateri opisuje svojega opazovanja na podlagi katerih si moremo razložiti mnogo čudnih pojavov na Veneri. Zlasti je opazil, da je čedalje več vode. Včasih so bili na njej le vodni hlapi. Očitno so se ti počasi spreminili v vodo. Drug čuden pojav pa je, da v Venerinem ozračju ni opazili kisika, medtem ko je ogljikovega dvokisa mnogo več kakor na naši zemlji. Z znanstvenega stališča ni čudno, če primanjkuje kisika v ozračju Venera temveč je bolj čudna obilnost kisika v ozračju naše zemlje. Ker se kisik izčrpa, mora biti nekje tudi vir, iz katerega stalno prihaja. Brez vode je to v zvezi z rastlinstvom na zemeljski površini. Rastline vsrkavajo ogljikov dvokis in oddajajo kisik. Ko se je začelo življenje na zemlji, je gotovo bilo v ozračju mnogo ogljikovega dvokisa in zelo malo kisika. Ko se je počasi razvijalo rastlinstvo, je bilo čedalje več kisika.

Spričo tega, zatrjuje Spencer v svoji razpravi, je današnje stanje Venera precej podobno tistemu, v katerem je bila naša zemlja pred več milijoni let. Zato je verjetno, da je življenje na Veneri v postopnem razvoju in da bo Venera v kakšnem milijonu let, ko se bo na naši zemlji pričela doba izumiranja, postala sedež življenja.

Iz stare domovine

TEZKA IZGUMA

Slovenija je v začetku decembra izgubila kar tri ugledne zdravnike. Premijil je dr. Janez Plečnik, šef anatomskega inštituta ljubljanske univerze, po rodu Ljubljančan in človek izredne humanitete. Drugi je bil dr. Tone Jamar, ki je bil položen k večnemu počitku v njegovi rodnini Skofji Loki. Pokojnik je bil eden najbolj socialnih zdravnikov v Sloveniji, ki je tekem prve svetovne vojne rešil fronte tisoče slovenskih mladeničev in mož. Skoro istočasno je podlegel možganski kapi dr. Pavel Krajec, hišni zdravnik Leončiča. Pokojnik je bil iz ugledne novomeške družine tiskarnarja Krajea.

ZAKLAD IZORAL

V okolici Šent Petra pri Novem mestu je neki kmet pri oranju ledine izoral lonček zlatnikov iz dobe rimskega cesarja Vespazijana. Kmet se sprva za najdbo ni dosti zanimal, ker je sodil, da lonček vsebuje nekake svetinjice iz medi, vendar jih je pobral in spravil. Najdene zlat-

Dalje sledi.

ŠKRAT

Mlad škotski par je bil na nitovanjskem potovanju. On je kupil tablico čokolade, odlomil košček sebi in en košček njej, ostanek pa je vtaknil v žep:

"To pa za najine otroke!"

"Gospod, ali ne bi hoteli z nami igrati tarok? Midva čakamo na 'tretjega'!"

"Oprostite — jaz čakam na 'prvega'!"

Učitelj: "Franček, no kaj bi če povedati pesnik z besedo 'mladno dehtenje'?"

Franček molči.

Učitelj: "Glej! Če greš mladi v naravo, kaj vonjaš?"

Franček: "Bencin, gospod učitelj!"

Grof Sandor, ki je bil na Dunaju po svoji originalnosti dobro znan, je bil poročen s hčerko malo priljubljenega ministra Metternicha. Ko so se leta 1848 povsod kazali revolucionarni javi, se je neke noči oglašal pred grofovo hišo stražna mačja godba. Sandor je skočil v strelje k oknu in je videl na steni pred hišo množico ljudi, ki razgrajali. To ga pa ni motilo, odprl je okno in zaklical marmoci, če je mačja godba namenjena njemu ali njegovi ženi — kaj poznal je svoje Dunajčane!

"Ženi," se je oglasila množica.

"Počakajte nekoliko!" je zaklical grof, "potem grem pa jaz na cesto."

nike bo najbrž odkupil kakšen zej.

KONTROLA CEN

Na osnovi uredb o kontroli cen sta trgovinski minister in minister za socialno politiko objavila, da se kontrola cen proširí tudi na naslednje predmete: pluge z živinsko vprego, pluge za robkanje koruske, škropilnice za trto in sadje, vile, grablje, žvepleni cvet, šivalne stroje, hišno uporabo, cement, seno, lucerne, detelje, rpe vse vrste zelenjave in stročnic, steklo, svetilke in okna, vrvarske stroje ke za kmetijsko uporabo, vse vrste iz konoplje in umetna grozdja vseh vrst.

Časovne opazke

(Dalje s 1. strani)

plavanje še vedno priljubljeno sport.

Knudsen ljubi godbo ter igra na harmoniko in xylophone. On tudi pleše ter se rad suka s mladimi ljudmi.

Ni treba

misli, da postrežba, kakor je naša, mora biti draga; ni treba postrežba je za vse ljudi, ne glede koliko kdo dela in plača.

August F. Svetek Licensed

Mary A. Svetek Licensed

Svetek Funeral Home
 478 EAST 152nd STREET
 IVANHOE 2016

Ivanhoe

Call Service

V. J. KRIZANOVSKA

41

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih
IVAN VOUK

"Od tistega dne sem začel opaziti, da se je vsakokrat, ko sem omenjal sinovo ime, globoko vznemirila. To odkritje me je presenetilo. Če bi jo Paolo ljubil, bi se bil rade volje odrekel njegovi ženitvi s princesinjo zaradi njune sreče. Ker se pa človek po navadi ne da odrekati, kar želi, sem se tudi jaz prepričal, da je mlada in da sčasoma pozabi na Paola.

"Toda prišlo je nekoč, da je Giovanna tako oslabela, da ni mogla več vstati. Silno vznemirjen sem že hotel poslati v Firence po nekega znamenitega zdravnika, toda od kastelana sem zvedel, da se je v bližini Montignosa naselil pred kratkim nenavaden učenjak, ki je že izvršil nekaj čudovitih ozdravljenj in da mu nista ne preteklost ne bodočnost nikoli tako tajna. Imenoval se je signor Felicio Luciani in je živel sam z dečkom, ki mu je stregel, v majhnem, starem, napol porušnem gradu ter se je pečal z alkimijo. Poslal sem po signora Felicio in ta je res prišel. Toda ko je pregledal Giovanno, mi je rekel, ko sva bila sama:

"V tej mladi dani ni bolno telo, ampak duša; poklicali ste me prepozno, zakaj duša je nosila telo. Izrpani organizem nima več pečat smrti in po mojem mnenju ne bo živela več kakor dva ali tri tedne.

"Njegove besede so me potrle, ker nisem mislil, da je tako hudo. Ne morem povedati, kako bridko mi je bilo pri duši. S potnim srcem sem šel v sobo k Giovanni. Ležala je na svojem priljubljenem mestu pri odprtem oknu; ognjenji žarki zahajajočega solca so svetlili na njen blede obrazek in zlate lase, ki so tvorili okoli nje sij. Rečica je spala izmučena od boleznin in ni slislava mojega prihoda. Stopil sem k njej in tedaj se je Giovanna stresla in zašepetala:

"Paolo!

"S svojimi ustri mi je potrdila resnico; brezupna ljubezen jo je potrla in umorila. Nato je odprla oči. Tedaj sem sedel k njej, jo objel za roko in rekel karajoče:

"Giovanna, zakaj mi nisi toliko zaupala, da bi mi odkrila skrivnost svoja srca? Kako si mogla misliti, da bi jaz žrtvoval tvojo srečo in tvoje življenje svojemu častihlepju?

"Naslomila je svojo glavo na moje prsi in zaihtela.

"Ali ga hočeš videti? Pokličem ga, — sem jo vprašal in jo gledal po zlatih laseh. Z zagonetnim izrazom je odmajala z glavo in rekla:

"Neumna sem, videti bi ga hotela zadnjikrat, toda on ... ne bo prišel!

"Ne, ne! Pride, takoj pošljem sluk k njemu.

"Mrzlična rdečica ji je zaplala na licih.

"Dovoli mi stric Ridolfo, da mu napišem nekaj besed, — je neodločno izpregovorila.

"Piši, otrok moj, tačas grem odpravljat sluk.

"Potem mi je izročila zapečateno pismo in še tisti večer je sel odšel, ko je prejel ukaz, da naj hiti. Od tega dne se je Giovanna polotila mrzlična nestrpnost in nemir, ki je glodal v njeni notranjosti. Prosila je, naj jo vsako jutro prenesemo na streho stolpa, odkoder se je videla cesta, in ostala je tam, dokler ni tema legla na vso okolico. Včasih je vprašala po mandolini in z oslabilim glasom je pela eno izmed meni priljubljenih balad, toda napor jo je utrudil in padla je v dremavico. Paola pa še vedno ni bilo. Poslal sem drugega sla in pisal, da ne dobi Giovanna žive, ako ne podvizva s prihodom. Nisem razumel tega zavlačevanja in mučila sta me jeza in nemir. Giovanna pa se je vedno bolj razburjala; včasih je vila roke in na obrazu se ji je pojavil obup. Previdno sem jo opomnil, naj se izpove, toda odločno me je odbila.

"Ne. Nebo je neusmiljeno in krivično. Nekateri obsipa z izobiljem, a drugim vzame vse ... Nočem moliti ...

"Nekega jutra ni hotela Giovanna, da bi jo prenesli na stolp; mračna, vase zatopljena, je molčala in ni hotela jesti. Poslal sem po gospoda Felicia in sem ostal pri njej. Dremala je v nekaki omotici, a zvečer je takorekoč oživela, naglo se je vzpela s široko odprtimi očmi in ognjenim pogledom.

"Aha! Ti si neusmiljen ... zadnjo miloščino odbijaš beraču? ... Le počakaj! Tudi jaz bom neusmiljena s teboj! In ko te zagrabim, te ne izpustim več, — je izpregovorila s pridruženim tujim glasom in z zvonkim smehom je padla na blazino.

"Njene roke so blodile po zraku, se oprijemale nečesa nevidnega, mené pa se je polotilo strašno čuvstvo, čutil sem, da sovraži Paola. To so bile njene zadnje besede, ki sem jih slisal; in ker se mi je zdelo, da je zaplala, sem šel v svojo sobo, da se nekoliko odpočijem. Predno pa sem legel, sem prišel v to sobo, kjer leži ta rokopiš, da napišem neko tujno pismo. Bilo je blizu polnoči in končal sem pisati, ko sem se stresel, zakaj zapihal je hladni veter. Mislim, da je skozi okno zapihal sveži zrak, in sem se obrnil, tedaj pa sem odrevenel.

"Dva koraka od mene se je vil steber črnega dima, razžarjen z zeleno svetlobo, iz njega so švigale iskre; nato se je

Trgovina v najem

Odda se trgovske prostore (double store) pripravno za vsako trgovino. Najemnina zelo zmerna. — Vpraša se zadaj za trgovino na 501 East 152nd St.

V najem

Odda se v najem dve čedni sobi poštenim fantom ali dekletom. — Vse udobnosti, gorkota in kopalnica; zraven je tudi garaža. — Kdor želi, naj se oglasi na 6620 Bonna Ave.

hkratu razgrnil, kakor da se je odprla zavesa, in pokazala se je visoka moška postava, odeta v starinsko obleko. Njegova roka je bila dvignjena, v njej je držal krvav predmet, ki ga nisem mogel razločiti; toda vsa njegova zunanost je bila podobna kamenitemu kipu. V moji glavi je trenutno zablisnila misel, da je to naš prednik Girolamo, katerega obličje sem poznal po portretu v galeriji.

"Gorje ti, nesrečni oče! Nemeza se približuje! — je izpregovoril pridružen, istočasno pa močan glas. — Srce izdajalskega Galeazza je ostalo zločinsko, divje in zlobno kakor srce krvoločne zveri in on ne bo utelk masčevalni usodi!

"Postava je zbledela in se raztajala, meni se je zavrtelo v glavi in padel sem v nezavest. Ko sem prišel k sebi, se je že začelo svitati, jaz pa sem sedel kakor poprej v naslanjaču pred delavno mizo. Da govorim po vesti, ne morem reči, če je bilo to, kar sem videl, resnična prikazen ali samo izrodek razburjenih živcev. Ves tresoč se, sem šel v spalnico in legel v posteljo, toda nisem mogel spati, a črez uro časa mi je prišla stara pestunja povedati, da je Giovanna umrla. Obklek sem se in takoj šel k pokojnici.

"Z žalostjo in pomilovanjem sem gledal na prelestni obrazek, na katerem je ležal čudovito zlovesč in sovražni izraz. Položil sem ji razpelo na prsi, se spustil na kolena in goreče molil za dušni mir nesrečnega dekleta, ki ga je smrt prečasnougrabila.

"Končal sem ravnokar moliti, ko so mi naznanili, da je prišel gospod Felicio. Vleči sem, naj ga privedejo semkaj, ker sem imel majhno upanje, da je Giovanna morda samo v globoki nezavesti. Sklonil se je nad njo, otipal roko, potem se je nasmehnil in rekel:

"Kako lepa je pokojnica! Ali ne bi hoteli, da jo ohranim pred trohno? Poznam tajno tekočino za vbrizgavanje, ki ohrani truplo na videz živo večne čase?

"Da, da, signor Felicio, prosim, napravite to! — sem odgovoril. Niti misliti ne morem na to, da bi je ne bilo več, ker sem jo ljubil kakor rodno hčer.

"Objubil mi je, da bo truplo naslednjega dne pripravljeno za pogreb. Ko sem drugi dan videl umrlo, sem bil presenečen. Bila je videti živa in se je zdelo, da

Zenska dobi delo

za hišno delo za tri dni na teden; plača po dogovoru. Katera želi dobiti to delo, dobi naslov v uradu tega lista, ali naj pokliče Henderson 5311.

INCOME TAX

Letos mora vsak Grocer, Butcher, Saloon, Candy Store, Shoe Store in Drygoods Store izpolniti tako zvaní INCOME TAX tiskovino, če ste jih lansko leto izpolnili, ali ne. Vsak trgovec, ki je imel promet dva tisoč ali več in vsak delavec, ki je zaslužil osemsto ali več, mora tako tiskovino izpolniti. Oženjeni so prosti do dva tisoč in za vsakega malega otroka 400. Ne- oženjeni so prosti do 800 dolarjev. Tiskovine in ostala pojasnila dobite pri dobro znanem Tax expertu.

MARIAN MIHALJEVIČ
6031 St. Clair Ave.

le spi; toda izraz sovražne zlobe ni izginil z njenega obličja: V moje veliko začudenje mi je Felicio nepričakovano rekel:

— Gospod grof, ne čakajte tri dni za pogreb signore. Zli duhovi jo obkrožajo, in če je ne skrijete kmalu pod zemljo, bo ostala nepokopana in zgodila se bo velika nesreča.

"Jo! Jaz nisem razumel in nisem obrnil pozornosti na te besede in odgovoril sem, da je ne morem tako naglo pogrebsti kakor zločinko; nasprotno, hočem, da se ji izkažejo zadnje časti. Signor Felicio je zmajal z glavo.

— Kesali se boste, grof, da me niste slušali. Jutri zvečer pridem zopet v grad, če bi morebiti potrebovali moje pomoči.

(Datje sledi.)

V najem

Odda se v najem eno sobo in kopalnico, za fanta ali dekle. — Kdor želi, naj se oglasi na 1235 Addison Rd.

Naprodaj

Proda se dobro idoča delikatesna trgovina, v dobri slovenski naselbini na St. Clair Ave. Se proda za gotov denar ali se zamenja za hišo. — Kdor želi dobiti naslov, naj se oglasi v uradu tega lista, ali naj pokliče Henderson 5311.

1879 - 1939
V blag spomin
ob drugi obletnici odkar je umrla naša ljubljena soproga in mati
Mary Gole

Zatisnila je svojo blage oči 16. februarja, 1939.

Kako žalostni so dnevi, odkar Te več med nami ni. Dragá soproga in ljubljena mati. Spomin na Tebe homo ohranili v naših srcih vekomaj!

Žalujoci soprog Adolf in otroci.

Cleveland, Ohio, 15. februarja, 1941.

"ENAKOPRAVNOST" OGLAŠAJTE V

ENGLISH SECTION

News About Town

(Continued from page 4)

if Mr. Kolitsch will appear in Cleveland again to give another concert, the next time the 700 seats will be filled and mostly with the "Slovenes of Cleveland," including the so-called cultural leaders.

Golden Bluettes are sponsoring a dance to be held tonight, Saturday, February 15th at the Slovenian Home on Holmes Avenue. Johnnie Pecon will play for the occasion... Fourth Anniversary Dinner and Dance of Fisher Body Local No. 45 will be held Saturday, March 1st at the Slovenian Workmen's Home, Waterloo Road. Dinner will begin at 6 p.m. and continue till 8 p.m. Dancing in the evening will be two orchestras, namely: Frank Yankovich's and Vadal's... Quite a few members of the Junior League, SDZ are taking a trip out to Conneaut, Ohio-tonight where they will attend the "Patriotic Dance" sponsored by the Mercury Club of Conneaut. Under the direction of Tony Malavasic, the Blue Jackets Orchestra will play.

When Mr. Gilio presents his "Dancing Recital" tomorrow evening at 8 p.m. at the Little Theatre, two well known Slovenian girls will appear. Marcia Peterka, daughter of Enako's representative, Mr. and Mrs. Peterka of East 68th street will be one of the girls and the dancer whose picture appeared in last week's issue (Sally Hrvatin) will be the other one.

Councilman from Ward 32 and wife, Mr. and Mrs. Anton Vehovec, 19100 Kewanee Avenue celebrated their 24th wedding anniversary, Monday, February 10th. Congratulations... Anne Dorrington, 1042 Mozina Drive was confined to Charity Hospital with a broken shoulder. A speedy recovery is wished, Mrs. Dorrington.

Known to many Slovenes of Cleveland already, Dr. William Urankar wishes to announce the opening of his new dental office at 362 East 156th Street... Mrs. Geist opened the "Marie Beauty Shoppe" just recently at 566 East 140th Street.

Reminder: Sunday, February 23d is a date to keep open with the Ivan Cankar Dramatic Club as they will present a play on this day with a dance to follow in the evening at the Slovenian National Home.

Candid Comments

(Continued from page 4)

of their friends read this, please phone me at EN 4737 and give me this information. There is a special reason for requesting it.

On Tuesday, Feb. 18, Room No. 1, Comrades will hold their monthly meeting. As an added attraction, Pauline Spik, chairman of the entertainment committee has lined up a technical or movie titled "The Middleton Family at the New York World's Fair" secured thru the courtesy of Westinghouse Electric &

Mfg. Company.

Following the February meeting Comrades' next social event will be their 15th anniversary dance, to be held on March 1st at the SND, with music by Johnny Pecon. The public who has so generously contributed towards the success of this lodge is again invited to participate in an evening of jovial fun and merriment.

On March 8th and 9th the Cleveland Athletic League SN-PJ, will sponsor their 2nd Eastern Invitational Bowling tournament. Bowling will be at the Omarlo alleys, Superior at E. 67th. A dance will be held at the SND on March 8th with music by Frankie Yankovic.

In the early part of May, members will journey to Detroit for the National Bowling Tournament. Then back to Cleveland the middle of May to take in the Struggler head pin affair.

Summer time will find the group participating at doings on the SNPJ Farm; taking in Girard Ohio SNPJ day over July 4th, the society's convention in Pittsburgh in September, the National SNPJ Day over Labor Day in Chicago.

Plans are also being made for their 16th annual fall dance to be held Sept. 13th of this year, as well as the 3rd annual Hal-low'en Party at the SNPJ farm the latter part of October.

It looks like a busy season for active members and we suggest Comrades and their friends join the "Comrade" bandwagon.

Visiting West

By Mrs. August F. Svetek

Among the modern cars that lined the streets, we saw a rancher and his wife coming into town. They were dressed in khaki. There is something about a rancher that makes him stand out in a crowd. He has neither the color nor the striking vividness of the cowboy, but he retains a lordly dignity that makes men look up to him. Most often they are on horseback.

It was a good thing that we had taken care of our tires for the road from there led us up a mountain. We were completely unprepared as we found ourselves going up and up, and round and round, until we were dizzy and breathless. The road was so perilous that we were afraid to look down. If my husband who was driving, dared to take his eyes off the car wheel, we all screamed in fear. One little swerve and we would all find ourselves in kingdom come with probably no record on this earth just where we had fallen.

The air was quite cold as we continued to circle the mountain. Just as we were beginning to see our own breaths, we found ourselves on the top. To our surprise we saw sheep and cattle grazing. We wondered who could be living up there. The scenery was beautiful in summer, but what would they be doing up there in winter, when there was no chance of them getting down the mountain. As we were going down we met two ranchers getting a drink at a spring. We stopped to talk to them and were informed that the animals on the top of the mountain are brought up there in the spring from the ranches below. In the fall they are brought down again. We remarked on the dangerous road upwards. They laughed at us and said that we should have been there years back when they had to ascend by a narrow trail

that had been used by the Indians.

That night we spent in Cody named after Buffalo Bill. In this town we saw a rodeo. We were greatly disappointed in it, because it seemed to have none of the getting down to business that we have in the cities. We discovered that the rodeo out west is more or less a get-together of the crowd, and audience and performers have a great deal of fun together. These performers certainly seemed to have, because they were under the spell of stronger spirits then was necessary to tame a horse.

The next morning we started out for Yellowstone Park. We came there near noon. A the entrance we payed three dollars which is the fee for entering the park. We were examined for dogs and guns. The scenery in Yellowstone park is truly beautiful. It covers about 3,471 square miles and for a person to really see it, one must stay there for almost a week. We covered the roads very quickly, but even then we found enough to enjoy. The roads lead over mountains, on which are deep forests through which pass mountain streams where fishermen stand knee deep in the foamy waters, casting their lines for mountain trout. There are great, cool lakes that seem to be so peaceful. Often we came upon picturesque waterfalls which thrill the camera man. And above all are the placid blue skies.

We understood that there are about three thousand geysers and hot springs in this area. Although one can see steam there are very few that spout up high. The only one that does rise high into the air is Old Faithful, and even this I was told has diminished every year, until they predict that a time will come when it will lose its action.

We saw bears and buffalo. The bears walk around loose.

(To be continued.)

It's Doctor Louis Adamic Now

(Continued from page 4.)

"An immigrant himself, Mr. Adamic is happily endowed with an exceptional capacity for penetrating into the inner lives of others and revealing them in a clear and kindly light to those who should be their friends. The present volume consists almost entirely of intimate narrative of the lives and career of a number of representative immigrant individuals, families, and groups. Naturally, the cases are chosen partly for their outstanding and dramatic features and can hardly be considered as typical of their respective groups in the sense of an average. However, they serve admirably to highlight the essential problems and solutions of the stranger in a foreign land. Some of the names are disguised for obvious reasons, but others are genuine. The American of longer standing, reading this book, will learn much not only about the newcomer, but also about himself and his country."

Mr. Adamic has been a factory hand, a sailor, a migratory worker, a pilot's clerk in Los Angeles Harbor, and a Slovenian-language editor in New York, in addition to serving in the Army. He began his career as a writer in 1928 when H. L. Mencken began to publish his stories in "The American Mercury." He has written eight full-length books including Laughing in the Jungle, The Native's Return, House in Antigua, My America, and his latest, From Many Lands.

HAIR-BREADTH HARRY

It's Doctor Louis Adamic Now

Temple University in Philadelphia Confers Letters Degree on Slovene-Born Author Who Is Also Honored By Cleveland Institution

Louis Adamic, who came to this country in 1913, a fourteen-year old immigrant who knew no English, was presented with the honorary degree of Doctor of Letters for his "distinguished contribution to the field of literature," by Temple University in Philadelphia.

The degree was conferred upon Mr. Adamic by the faculties and trustees of Temple University at the Founder's Day and Mid-Year Commencement exercises which were held in Philadelphia on Feb. 14. This ceremony was held in the Baptist Temple, the church of the founder, Dr. Russell H. Conwell.

Louis Adamic was born of peasant parents in Slovenia or Carniola, now a part of Yugoslavia, in 1899. His formal education in his native country was equivalent to two years in high school. He never went to school in the United States. He became a citizen in 1918, while a soldier in the American Army.

Late in 1938, Mr. Adamic began his study of the developments in American life resulting from the fact that in the last hundred years 38,000,000 immigrants came to this country, representing more than fifty different national backgrounds. He is one of the founders and directors of the Common Council for American Unity, and editor of the magazine "Common Ground." He is attached to the Consumers Division of the Defense Commission as consul-

tant to Commissioner Harriet Elliott as the expert on the problems of the new-immigrant groups.

In recent years, Mr. Adamic has delivered hundreds of lectures, most of them in colleges and universities and before teacher's conferences.

On February 12, Louis Adamic was presented with the sixth annual John Anisfield Award of \$1,000 for the outstanding book of the year on racial relations for his "From Many Lands." The committee of judges for the award consists of Henry Seidel Canby, Contributing Editor of the Saturday Review of Literature; Henry Pratt Fairchild, Professor of Sociology, New York University; and Donald Young of the Social Science Research Council. This award was established in 1934 by Mrs. Edith Anisfield Wolf of Cleveland, Ohio, in memory of her father, John Anisfield, for the purpose of encouraging and rewarding good books in the field of racial relations, either here or abroad.

The Committee in announcing the award said of Mr. Adamic's "From Many Lands." "This book is his latest addition to the magnificent work he has been doing for years in portraying the struggle of the immigrant to find himself in his new environment, and to adjust himself to it."

(Continued on page 3.)

News About Town

By Elsie M. Desmond

Have you read the editorial that appeared in last week's issue of the Enakopravnost entitled "A Letter and Comment"? Well, if you haven't, you'd better hunt it up and read it. To think that Mr. Kolitsch, a violinist could have such a fine article written about him by the music critic of the Plain Dealer, Mr. Elwell; to think that some of the Slovenian papers did give him some support for his concert. Well, all these things are all right, but to think that of the 700 seats in the Little Theatre a mere seventy were filled with music lovers among which were two colored people, too. As Mr. Kolitsch stressed in his letter about the "high cultural standing" of Slovenian people, yet thinking about it, how many of the so-called Slovenian leaders did attend the affair? It is true that many Yugoslavs still do not understand the full value of having "their own kind" appearing in public and recognized as artists, but sooner or later we will have to understand these things. Yet Mr. Kolitsch still believes the Slovenes will have faith in him and so he writes that he will continue playing our national tunes, no matter what happens. Concluding, I hope to say that

FOR SALE

Good A-1 condition ranges \$5.00
Washing Machines 5.00
Radios 2.50
Fully automatic electrical range 25.00
INQUIRE AT
319 East 185th St.

WIDGOY'S Photo Studio

485 East 152nd St.
For Better Photographs for less money
Weddings and all others.
Make Appointment Today

GOLDEN BLUE-ETTES DANCE

Tonight! Slovenian society in its best will be present at this spectacular dance to be held at the Slovenian Hall on Holmes Avenue.

Ah — beautiful girls with flowing gowns, soft lights, swaying palms, enchanting music by some famous orchestra. Oh, boy!

I'm not exaggerating a bit, because this is to be a semi-formal dance and many of the girls will be wearing the latest vogues.

When you talk about formal you usually think of palms, well, special consideration was given to this thought and palms have been obtained to decorate the orchestra stand and doorway.

We have engaged Johnny Pecon and his orchestra to play. There will be refreshments for anyone who would like to get a big mouthful of those delicious "slovenske klobase" or those barking hot dogs.

Don't forget tonight the Golden Blue-ettes Dance. Music starts at 8:30 p. m.

SERVING UNCLE SAM

John and Joe Kastelic, sons of Mr. and Mrs. Frank Zafred, 952 E. 185th street, left the city to serve Uncle Sam. John was called into the Army, and Joe is in Portsmouth, New Hampshire, working in the shipyard. Both are members of Lodge Strugglers, SNPJ.

Praise for Melody Maidens

I wish to compliment the sponsors of the Slovene radio hour on their program last Sunday. The Dekliski Sextet of the Melody Maidens under the direction of Miss Karlinger delighted us with their presentations. I hope they will be heard often in the future. Congratulations to you maidens!

Frances J. Erzen,
854 E. 154 St.

ENAKOPRAVNOST

6231 St. Clair Avenue
Henderson 5311 - 5312

ENGLISH SECTION

Carries All Official News of Inter-Lodge League

FEBRUARY 15, 1941.

John Lube, Popular Bass, Will Give Concert

Mr. John Lube, popular young Slovene bass will make his debut as a concert singer at the Slovene National Home on St. Clair Avenue, Sunday, March 2, 1941 at 3:30 p. m. He has arranged a very unique program, which I am sure the patrons will enjoy. It will consist of English and Slovene songs besides arias from different operas.

Mr. Lube is the possessor of a very unusual bass voice and has had many years of training by various eminent voice teachers. He has been an outstanding singer with the famed Zarja Chorus and has sung leading roles in several operas. At present he is the foremost singer with the Cleveland Graphite Bronze Choral Club, which is under the direction of Charles D. Dawa.

All indications at this moment point to a capacity house, which will serve as a stepping stone to greater successes for the young singer. After the concert a dance will complete the program. Lou Trebar's orchestra will play. Tickets for reserved seats may be obtained at Mrs. Makovec's Confectionery in the S. N. Home Building or at the office of Enakopravnost.

MAGAZINES OF INTEREST TO WOMEN

Among the many periodicals which Memorial Branch Library, 325 E. 156th Street, subscribes to, are a number of special interest to women. These fall quite naturally in various groups, the largest of which is composed of a combination of fiction, fashion and household articles, and contains such magazines as the American, Cosmopolitan, Good Housekeeping, Ladies' Home Journal, McCall's, and Woman's Home Companion. These are too well known to need description, and their popularity is always assured.

A few others of more specialized interest might be mentioned. The American Home is a very attractive magazine dealing exclusively with home and garden articles. There are house plans, hints for home-builders and home-makers, discussions on interior decorating and garden plans.

For those interested in knitting, there is the Handicrafter, which is published every three months and has directions for making various garments. Vogue is issued twice a month, and is of paramount importance to all lovers of fashion.

Of particular interest to mothers are Hygeia and the National Parent Teacher. The former contains many instructive health articles, and the latter is the official magazine of the National Congress of Parents and Teachers. It contains many articles dealing with child training and all the problems of modern youth and their parents.

Ask for these magazines at Memorial Branch Library!

CROAT LADIES' DANCE

Hrvatska Zena Club is having a masquerade dance tonight at St. Paul's Hall, 1369 E. 49th street. Johnny Pecon's orchestra will play.

Wins Scholarship at Fenn College

Miss Bacnik

Miss Alberta Bacnik, 17, daughter of Mr. and Mrs. Andrew Bacnik, 1218 E. 176 St., is still receiving congratulations from friends and relatives after her graduation last week from Collinwood High School.

Recipient of the highest grade possible in all her subjects on the final report cards, and also winner of trophies in German and Social studies, she was also a member of the National Honor Society and a speaker at the commencement exercises.

Miss Bacnik, who made the highest grade in a psychological test and stood highest in a general test for girls, is winner of a scholarship to Fenn College. She is also active with Slovene fraternal groups, being a member of Lodge Mir, 142 SNPJ, and Lodge Napredek, 132 AFU.

CENTA-LIEBNER

Josephine Esther Centa, daughter of Mr. and Mrs. John Centa, 13417 Kuhlman avenue, became the bride of Mr. Robert Emmett Liebner, son of Mr. and Mrs. Oscar Liebner, 18125 Lake Shore boulevard, at 4:30 today. The marriage ceremony took place in Amasa Stone Chapel, followed in the evening by a reception in the Slovene National Home on St. Clair Ave. The bridegroom was a student of the School of Architecture of Western Reserve University. The couple will spend their honeymoon in Florida and Cuba.

Norwood Appliance to Demonstrate Cooking

On Tuesday, March 4, between 7 and 9 p. m. a cooking demonstration on new gas ranges will be given free by the Norwood Appliance and Furniture Co. at St. Christine's Church Hall, 222nd street and Bliss Road.

The demonstration is given with the co-operation of SZZ No. 32, which will receive 10c for each person who attends. Everyone is invited. No admission will be charged and there will also be a door-prize.

Conneaut Club's "Patriotic Dance"

The Mercury Club, 63 SDZ in Conneaut, O., are holding a "Patriotic Dance" this Saturday, Feb. 15th at the American Legion Hall, Broad Street, Conneaut.

The music will be under the capable leadership of Tony Malavasic and his Blue Jackets of Cleveland. This alone should make you decide to come.

There will be plenty of refreshments at the kitchen and bar.

So for the time of your life — join the crowd to Conneaut this Saturday, Feb. 15.

— Secretary

More English News on Page 3

Berostudio

6116 ST. CLAIR AVE.
New — Modern — Spacious
Every Convenience — Call ...
EN. 0670 For An Appointment

Euclid Pioneer Lodge Celebrates

Yes, tomorrow we will have a grand time in the Slovene Society Hall, Recher Ave., in Euclid. The oldest Slovene lodge in the community, "Zavodni sojedje," 158 SNPJ, will celebrate its 30th anniversary. The program will be very attractive and rich. Besides the supreme board speakers, Jacob Zupan and Milan Medvesek, we will have the opportunity to hear several good singers from the singing societies Slovan, Adria, and Zarja. The main attraction, however, will be the technicolor movies from Jugoslavia.

These films are especially recommended to our youth of today who often get wrong impressions about the beautiful and cultured country from which their parents came. The pictures are new and were made by the Cunard Steamship Co. and United States Navy. No doubt most of you have heard about the beautiful Dalmatian coast, cities, Split, Dubrovnik and Kotor. In addition to these we will see also Ljubljana, Belgrade, Nish, Bitolj, and many other interesting cities and points.

Very likely, most of us will never have the opportunity to actually see these places. So let's all go to the SSH tomorrow and enjoy the pictures, for this will be the last time they will be shown locally.

After the program there will be dancing to Vadnal's orchestra. Admission is only 25c.

— Committee.

MASQUERADE DANCE AT HOLMES AVE. HOME.

The Ladies Club of Slovenian Home on Holmes Ave., is holding a masquerade dance, Sat., February 22 at 8 p. m.

Swing and rhythm will be furnished by our own well-known Frank Yankovic and his orchestra.

There will be plenty of refreshments in both kitchen and bar, for the hungry and thirsty. I know you will be well served.

There are many prizes on the list for those in costumes. Grand parade starts at 10:30 p. m. Admission only 30c.

—Frances Kromar

Candid Comments

J. F. Fifolt

Al Milnar's Day last Wednesday, was successful beyond the expectation of all concerned. Others will probably write of the notables present and the co-operative spirit displayed by those in charge.

The writer was delegated one of the nicest jobs, that of keeping an eye on the waitresses, which wasn't hard to take. Mrs. Hovevar, Medvedsek and Ilc, with the help of the waitresses performed a splendid job under adverse conditions. The girls incidentally were, Louise (daughter of Mrs. Hovevar), Orazina sisters, Jo and Marie, Albina Gruden, Louise McMahon, Helen Meglich, Mary Hrovat, Millie Mahne, Dani Fifolt, Marie Zak, who was in charge, Albina Vehar, Fran Germ, Jean Skander, Marie Gornik, Amme Eiben, Francis Augustine, Rose Ivancic, Marion DeCarpua and Pauline Pustover. I have all the addresses with the exception of the last three. If the individuals or any

(Continued on page 3)

Croats Beat Serbs and Win Right to Play in I-L Finals

For the first time since their entry into the Inter-Lodge the Zumberaks gained the right to play in the finals as a result of a clean cut victory over the Serbians. The latter will now meet the Lithuanians in the semi-final games to determine the finalist who will oppose the Zumberaks for the Inter Lodge league title.

Fighting a nip and tuck battle the Serbians and Zumberaks were tied in the first quarter 9-9. At the end of the half the Serbians had a one point edge 16-15. However the CFU warriors fighting desperately in the third chapter came ahead 26-22 and clinched the closing minutes of the 39-27. King with 15 and Novic with 14 starred for Zumberaks. Nick Opalich tallied with 12 markers the Serbians.

Because of the City tournament next week there will be no games until Wednesday, February 26 when the Serbians and Lithuanians meet in the final. The loser will be eliminated.

Slovene Girl Fourth Best Women Bowler World; Blasts 759 Series

All the Cleveland daily papers carried pictures and long reports last Saturday extolling the bowling prowess of Miss Marge Slogar, a Slovene girl who had bowled three games of 249-255-255 for a 759 series, the second best ever rolled by a woman in Cleveland, and fourth best in the world.

Miss Slogar is a veteran softball player and a bowler for the last six years. She is 27 and operates a duplicating machine at the Brown Fence and Wire Co. She achieved her remarkable score on Friday night of last week in the Ladies' All-Star League at Linsz Recreation.

Miss Slogar's mark has been eclipsed only by the series Joan Radtkin rolled in 1934 at the Tomash Alleys. Joan set the world record, which still stands, when she toppled the maples for 238-259-248, a 775 series.

"I didn't think much about my score until it was all over," said Miss Slogar. "Then I had a terrific headache, and I haven't got over it yet. It was the best I ever bowled. My team is Pat's Champs."

"I didn't think at any time I would make a perfect score, but in the last game I had nine successive strikes. In the other two games I had eight strikes in each, but they were not successive."

Miss Slogar, who played left field for the world champion Weaver-Walls softball team in 1936, threw her sharp-breaking hook into the 1-3 pocket with almost monotonous regularity, missed the headpin only once and crossed over to the "Brooklyn" side but three times in rolling 25 strikes of a possible 36.

A miss in the third frame of her last game (her only open frame) after she already assured herself of a national season record probably cost her a new world mark. She had either a strike or spare in every frame but that one.

It was one of the best scores rolled here this season by man or woman.

She said she was not trying for a world record, but a 700 series. She had amassed one once before. That was 705 in the city doubles in 1937, when she won the title with Mrs. Bernette Snider. The best previous score in the league was last year's 694.

Mrs. Martha Perkins, teammate rolled 621 to help her team to a 2975 set. This was the second highest achieved by any team in the nation this year. It was second by seven pins to the 2982 of the Milwaukee Kornitz Oils.

Miss Slogar's mark was the second outstanding bowling feat by a woman here this season. Amelia Renkel rolled the first perfect game by a woman in league competition here at

Shaker Heights Recreation Dec. 20. It was the sixth in a row by a woman in league play. Rolling in the same league Mrs. Alice Selzer hit the 265 game.

Miss Slogar's team won the games from the Alpha Club as she hit her 758 series.

Miss Slogar keeps in condition by bowling three nights Mondays and Wednesdays at Omarlo Recreation and Friday week in league competition at Linsz, and she occasionally gets in a little practice on the side.

She suggests for bowlers would like to improve the game that they don't try hard. "Just relax and keep it easy," is her advice. "Some bowlers expect a strike every time they hit the headpin and too disappointed when they don't get one. They should concentrate on that 1-3 pocket."

"I'd also suggest that a bowler more than once a week would like to improve the game that they don't try hard. "Just relax and keep it easy," is her advice. "Some bowlers expect a strike every time they hit the headpin and too disappointed when they don't get one. They should concentrate on that 1-3 pocket."

TAVCAR-DEBEVEC

Miss Pauline Tavcar and Matthew Debevec, well known in community fraternal circles were married today. The bride is daughter of Mr. and Mrs. John Tavcar, 903 E. 73rd street, and the bridegroom is the son of Mr. and Mrs. Matthew Debevec Sr., 1110 E. 72nd street. The couple will visit Washington, D. C., during their honeymoon.

BUKOVNIK

Photographic Studio
722 EAST 185th ST.
KENmore 1166

For Weddings And All Formal Occasions

★ TUXEDOS
★ FULL DRESS
★ CUTAWAYS
DRESS SUIT RENTALS
HEND. 2395

Gornik's

6217 ST. CLAIR AVE.
Records
Recording
Blues
Record
A...
Needles
Music
Supplies

OFF-THE-HIR RECORDING
Mervar's
6919 St. Clair Ave.
ENDicott 3628
Open evenings — We deliver

AMERICAN LEGION

WASHINGTON BIRTHDAY DANCE

SATURDAY
FEB. 22

in KNAUS HALL
6218 St. Clair Ave.

GOOD MUSIC
Admission 25c
Dancing 8 p. m.